

Zpráva z mapování klimatu školy

Základní škola a mateřská škola Brno, nám. 28. října 22

V květnu a červnu roku 2025 probíhalo orientační mapování klimatu škol městské části Brno-střed, kterého se na jednotlivých školách zúčastnili pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci, rodiče a také žáci od 4. třídy. Výzkum probíhal formou on-line anonymních dotazníků, které se zaměřovaly na různé aspekty klimatu školy, jako je například spokojenost s výukou, vztahy s učiteli či kolektivem spolužáků v případě žáků; profesní realizací, výukou či vztahy s kolegy v případě učitelů nebo podobou komunikace se školou v případě rodičů. Všechny oslovené skupiny respondentů se také vyjadřovaly k prostředí a zázemí školy.

Součástí dotazníků byly v jeho závěru i otevřené otázky, které se týkaly u pedagogických i nepedagogických pracovníků např. předností školy nebo návrhů na možné změny ve škole. U žáků byly otevřené otázky směřovány pouze na dvě oblasti: co na škole oceňují a co by naopak chtěli zlepšit. U rodičů pak byly tyto otázky zaměřeny např. na možné změny zázemí, vybavení či směřování výuky na škole a také na zhodnocení předností školy nebo na návrhy ke zlepšení činnosti školy. V této zprávě se sumarizování a hodnocení volných odpovědí nevěnujeme, protože ty slouží především samotné škole jako možná vodítka pro případné zlepšení její práce. U anonymních (nejen) volných odpovědí je také obecně předpokládáno, že se objeví více negativních názorů, mimo jiné proto, že spokojení respondenti většinou nemají potřebu vyjadřovat se k tomu, co podle nich funguje dobře.

Zpráva pro školu je strukturována do čtyř částí, které se věnují žákům, pedagogickým pracovníkům, provozním pracovníkům a rodičům. Výsledky výzkumu jsou do jisté míry orientační, protože z různých důvodů nemohly být počty respondentů v některých oblastech reprezentativní, tzn. při interpretaci výsledků je třeba brát v potaz míru návratnosti dotazníků (vzhledem ke způsobu distribuce dotazníků byla návratnost nejvyšší u žáků). Škola obdržela detailní přehled odpovědí na všechny otázky z dotazníků od všech respondentů.

Výsledková část

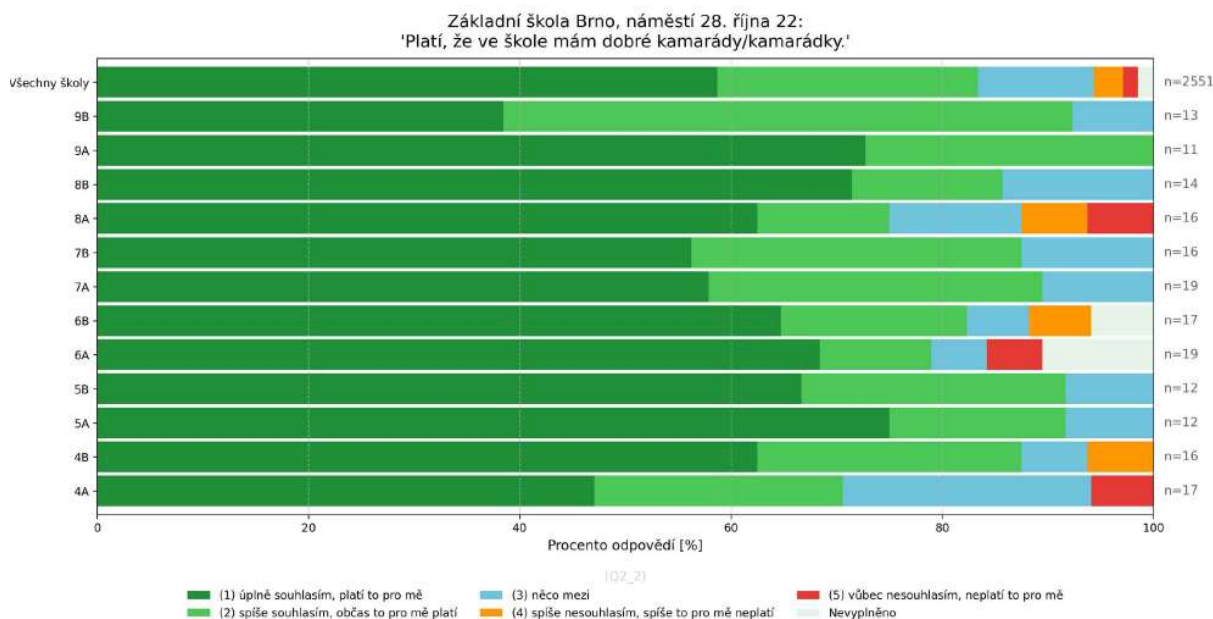
U žáků ZŠ činila čistá návratnost dotazníků 72 % a u jejich rodičů je hrubý odhad návratnosti 62 % (přesné počty rodičů nelze zjistit). Co se týče pedagogických pracovníků, tak na ZŠ jich odpovídalo 56, nepedagogických pracovníků školy pak odpovídalo 11. Celkově byla návratnost u všech sledovaných skupin velmi dobrá. V detailním přehledu odpovědí, zaslaném škole, byla návratnost o něco nižší, z důvodu nepřesně zadaného počtu některých skupin respondentů.

Žáci

Z výpovědí žáků vyplývá, že v oblasti vztahů ve třídách panuje spokojenost, žáci mají většinou dobré kamarády, byť v některých třídách žákům poněkud více vadí konflikty se spolužáky. Také

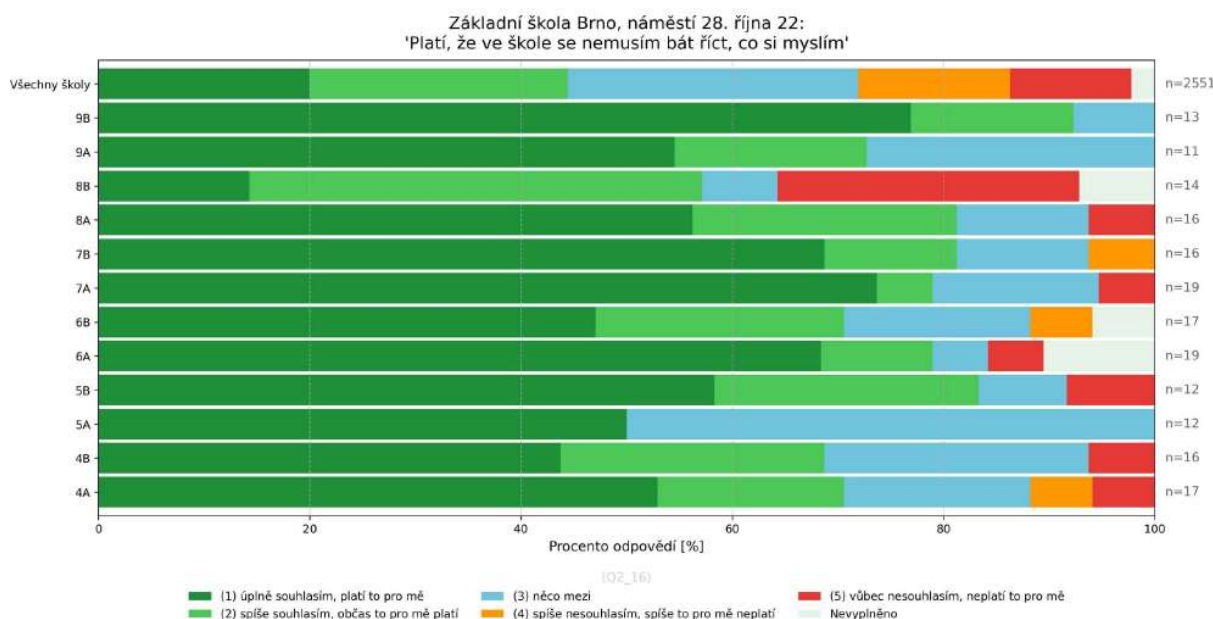
důvěra k učitelům nebo povědomí o tom, na koho se žáci mají obracet, vyznává u většiny tříd pozitivně.

Obr. 1: Ukázka výstupu odpovědí žáků

Žáci se shodují na tom, že dobře vědí, jak se mají ve škole chovat a rozumí pravidlům, ve škole se také cítí velmi bezpečně. Ve většině tříd žáci nadstandardně hodnotí možnost otevřeně říct, co si myslí. Žáci také velmi dobře (ve srovnání s ostatními školami) hodnotí schopnosti učitelů i asistentů pomáhat žákům s porozuměním učivu. I žákovské hodnocení náročnosti výuky je vcelku dobré – se stoupajícím věkem žáků vnímaná náročnost typicky stoupá.

Obr. 2: Ukázka výstupu odpovědí žáků

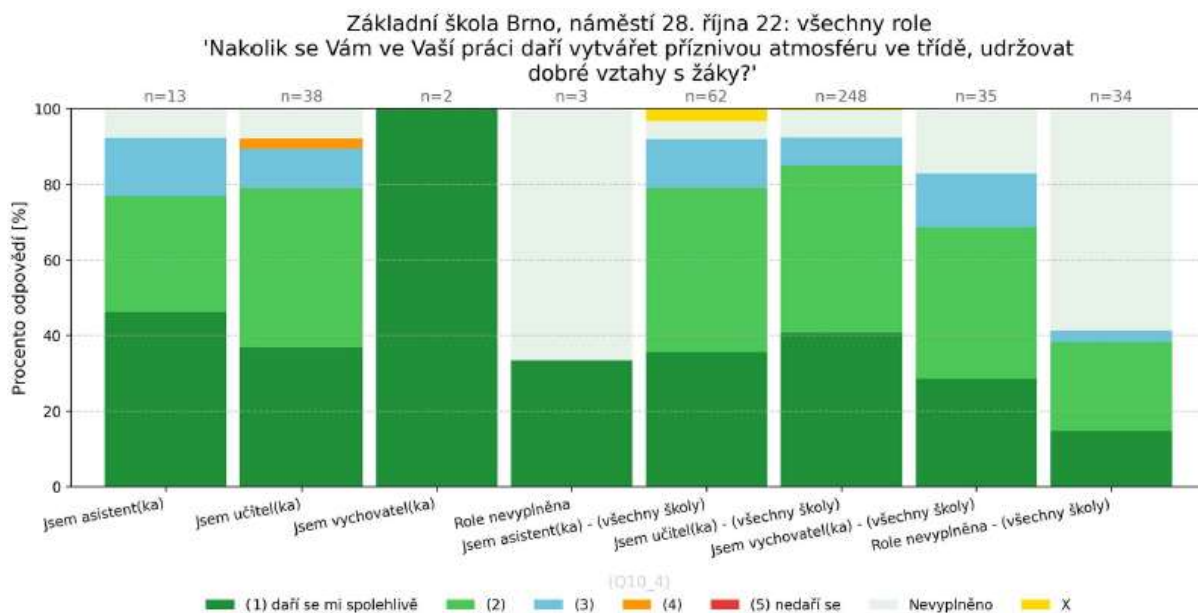
V oblasti identifikace se školou vyznely výsledky u žáků pozitivně, Například u těch, kterých se to týkalo, panuje vcelku dobrá spokojenost s kroužky či družinou, také školní akce baví velké množství žáků většiny tříd, obdobně vyznívá hodnocení prostředí školy. Ve srovnání s ostatními školami vyznely pozitivněji odpovědi, které se týkají školní jídelny, kde žáci poměrně dobře hodnotí prostředí jídelny, a vcelku dobře i to, zda jim jídlo chutná (obecně však je v oblasti stravování vždy menší spokojenost jak u žáků, tak např. i u jejich rodičů).

Pedagogičtí pracovníci

Práce na škole většinu pedagogických pracovníků naplňuje a jsou také spokojeni s atmosférou školy. U některých respondentů se vyskytují výhrady k zázemí školy či k vybavenosti učeben. Na škole je relativně méně dobře vnímána podpora ze strany školního poradenského pracoviště a částečně i od školních poradenských zařízení, což může být dáno například větší mírou potřeby podpory žáků v souvislosti se specifiky složení tříd. V oblasti vztahů mezi kolegy vyznívají výsledky mapování vcelku pozitivně, byť u části učitelů se projevuje menší spokojenost s podporou ze strany vedení. Jistá část učitelů/učitelek se v době distribuce dotazníků vyjadřovala k některým otázkám, spojených s klimatem školy méně pozitivně, vedení školy však vnímalo, s čím byl tento stav pravděpodobně spojen.

Na dobré úrovni je spokojenost pedagogických pracovníků s podporou profesního rozvoje, poněkud menší spokojenost je opět u části učitelů/učitelek s pracovními podmínkami, které jim umožňují udržovat rovnováhu mezi osobním a profesním životem. Pedagogickým pracovníkům se také dle jejich mínění daří pomáhat žákům při řešení osobních problémů, udržovat si respekt žáků či pracovat s jejich zájmy.

Obr. 3: Ukázka výstupu odpovědí pedagogických pracovníků

Provozní pracovníci

U nepedagogických pracovníků ZŠ a MŠ nám. 28. října vyzněly výsledky dotazníkového šetření celkově pozitivně, spokojenost panuje v podstatě s většinou aspektů klimatu školy, například se vztahy v kolektivu, s atmosférou školy nebo také (ve srovnání s ostatními školami významně) s vybavením pro práci. Poněkud menší spokojenost panuje snad jen v oblasti komunikace s rodiči.

Rodiče

Vyhodnocení odpovědí rodičů žáků základní školy je poměrně jednoduché, protože vyznívá i ve srovnání s ostatními školami velmi pozitivně: rodiče jsou více spokojeni vlastně se všemi součástmi klimatu školy, které hodnotili.

Obr. 4: Ukázka výstupu odpovědí rodičů žáků ZŠ

